

<p>Відокремлений структурний підрозділ «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»</p>	<p>СИЛАБУС навчальної дисципліни Експертиза та сертифікація умов з охорони праці</p>
	<p>НАЗВА</p>
	<p>Галузь знань: <u>01 «Освіта / Педагогіка»</u></p> <p>Спеціальність: <u>015.15 «Професійна освіта (Охорона праці)»</u></p> <p>Освітньо-професійна програма: <u>Професійна освіта. Охорона праці</u></p> <p>Ступінь (рівень) освіти: бакалавр</p> <p>Дні занять та консультацій: <i>згідно з розкладом</i></p> <p>Рік навчання: 2021 - 2022</p> <p>Семестр: очної - 6-й;</p> <p>Кількість кредитів: очної – 6;</p>
	<p>Викладач: Вернигора В.Д., к.т.н., доцент</p> <p>Електронна пошта (vernyhora.viktor@gmail.com):</p>

Силабус складено на основі робочої програми навчальної дисципліни, обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії педагогічних дисциплін

Протокол від «___» _____ 2021_ року № ___

Голова циклової комісії _____ Соснова М.А.
(підпис)
«___» _____ 2021

року

Голова робочої групи
(гарант освітньої програми) _____
(підпис)

Опис дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни та результати навчання

Мета навчальної дисципліни: набуття здобувачем освіти компетентностей, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних небезпек, які можуть привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також формування у здобувачів освіти відповідальності за особисту і колективну безпеку.

Завдання вивчення навчальної дисципліни - опанування знаннями, вміннями та навичками вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням вимог щодо забезпечення безпеки персоналу і формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, матеріальних цінностей в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийнятного ризику.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є об'єктивні закономірності виникнення небезпечних та шкідливих факторів у техносфері, правові та організаційні засади забезпечення безпеки функціонування будівель, споруд, підприємств та виробничих процесів, нових технологій, засобів колективного та індивідуального захисту працівників відповідно до нормативних актів з охорони праці.

Пререквізити: Передумовою вивчення навчальної дисципліни є засвоєння базових знань з дисциплін: вищої математики, фізики, хімії, безпеки життєдіяльності, основ охорони праці, психології, безпеки праці, виробничої санітарії та гігієни праці.

Постреквізити: Курсова робота, технологічна та педагогічна практика, комплексний кваліфікаційний іспит.

Методи навчання: словесні (пояснення, бесіда, лекція), практичні (практична робота).

Формат навчальної дисципліни – проведення теоретичних, практичних занять, консультацій,

Форми та методи оцінювання: усне опитування, поточного та підсумкового контролю, курсова робота, комплексна контрольна робота, екзамен.

Перелік сформованих компетентностей і результатів навчання та сутність сформованих компетентностей і результатів навчання:

Е	Програмні компетентності
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій і методів педагогічної науки та інших наук відповідно до спеціалізації і характеризується комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності	К 01. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

	К 08. Здатність працювати в команді.
Спеціальні (фахові) компетентності	К 18. Здатність аналізувати ефективність проектних рішень, пов'язаних з підбором, експлуатацією, удосконаленням, модернізацією технологічного обладнання та устаткування. К 20. Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог законодавства, стандартів освіти та внутрішніх нормативних документів закладу освіти. К 24. Здатність управляти комплексними діями/проектами, відповідати за прийняття рішень у непередбачуваних умовах та професійний розвиток здобувачів освіти і підлеглих. К 25. Здатність збирати, аналізувати та інтерпретувати інформацію (дані) відповідно до спеціалізації.
F	Програмні результати навчання
Результати навчання	ПР 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення. ПР 08. Самостійно планувати й організовувати власну професійну діяльність і діяльність здобувачів освіти і підлеглих. ПР 16. Знати основи і розуміти принципи функціонування технологічного обладнання та устаткування галузі (відповідно до спеціалізації). ПР 17. Виконувати розрахунки, що відносяться до сфери професійної діяльності. ПР 21. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності. ПР 23. Здатність виконувати розрахунки технологічних процесів в галузі.

При вивченні дисципліни «Експертиза та сертифікація умов праці» **здобувач вищої освіти повинен:**

знати: потенційні небезпеки; небезпечні, шкідливі та вражаючі фактори, що породжуються джерелами цих небезпек; прогнозувати можливість і наслідки впливу названих факторів на безпеку системи «людина-життєве середовище»; використовувати у своїй практичній діяльності соціально-економічні, правові, організаційно-технічні, санітарно-гігієнічні, лікувально-профілактичні заходи, спрямовані на забезпечення здорових і безпечних умов праці; використовувати нормативно-правову базу захисту працівника та навколишнього середовища; планувати заходи щодо створення здорових і безпечних умов праці.

вміти: визначати рівень безпеки системи «людина–виробниче середовище»; ідентифікувати небезпеку, визначати причини та можливі наслідки небезпеки; оцінювати рівень небезпеки; застосовувати сучасні методи дослідження і аналізу ризиків, загроз і небезпек на робочих місцях та виробничих об'єктах; класифікувати небезпечні, шкідливі та уражаючі фактори; здійснювати системний аналіз безпеки праці; оцінити відповідність стану виробничого середовища вимогам безпечної праці людини; проаналізувати можливості безпечної праці людини при заданих параметрах небезпечних та шкідливих факторів; розробляти заходи, спрямовані на недопущення виконавцем безпідставного ризику та свідомого порушення вимог безпеки; визначати і

застосовувати засоби та заходи, спрямовані на запобігання негативної дії цих факторів на людину, на системи забезпечення її життєдіяльності та навколишнє середовище; визначати профілактичні заходи попередження аварійних ситуацій

Вивчення даної дисципліни передбачає, окрім роботи з підручниками та навчально-методичними посібниками, також опрацювання основних законодавчих, нормативно-правових актів, правил і інструкцій, які стосуються охорони праці, безпеки життєдіяльності та пожежної безпеки, і постійної роботи з періодичною і науковою літературою з питань безпеки праці і життєдіяльності.

Організація навчання

Лекції (ЛК): 55 год.

Практичні заняття (ПР): 30 год.

Самостійна робота (СР): 95 год.

Структура навчальної дисципліни

№	Тема	Зміст теми	Завдання/ Форми контролю
1	Тема 1. Об'єкти і суб'єкти експертизи.	Методика проведення експертизи промислової безпеки. Основні визначення. Рівні експертизи промислової безпеки. Мета, об'єкти і суб'єкти експертизи. Порядок формування і регламент роботи експертних груп. Етапи проведення експертизи. Обов'язки експертної організації і замовника. Терміни проведення експертизи.	Обговорення, доповіді.
2	Тема 2. Порядок формування і регламент роботи експертних груп.	Загальні положення. Вимоги до експертних організацій. Правила роботи експертних груп. Організація роботи. Забезпеченість засобами індивідуального захисту осіб експертних груп.	Обговорення, доповіді.
3	Тема 3. Оформлення, узгодження і видача висновку експертизи промислової безпеки. Практична робота №1.	Порядок оформлення і проходження висновку експертизи. Затвердження остаточного висновку експертизи.	Індивідуальні та групові завдання, обговорення, доповіді, ситуаційні, проблемні завдання
4	Тема 4. Етапи оформлення і проходження висновку експертизи від проекту до остаточного рішення	Зміст і хід експертизи. Підготовка до проведення експертизи на місці. Складання календарного плану проведення експертизи. Терміни проведення експертизи.	Обговорення, доповіді.

5	Тема 5. Порядок і особливості експертизи декларації безпеки промислового об'єкту. Практична робота №2.	Постанова КМУ № 1107 від 26.10.2011р). Підстава для проведення експертизи декларації безпеки. Об'єкт експертизи декларації безпеки промислового об'єкту.	Індивідуальні та групові завдання, обговорення, доповіді, ситуаційні, проблемні завдання
6	Тема 6. Декларація безпеки промислового об'єкту.	Складові частини декларації безпеки промислового об'єкту. Терміни її проведення.	Обговорення, доповіді.
7	Тема 7. Постанови КМУ України про проведення технічних експертиз з охорони праці.	Послідовність проведення експертизи. Функції голови експертної групи. Структура висновку експертизи. Правила складання висновку.	Обговорення, доповіді.
8	Тема 8. Організація проведення експертиз та оформлення результатів	Регламент роботи експертної групи. Методика проведення експертиз. Оформлення, узгодження і видача заключення експертизи промислової безпеки.	Обговорення, доповіді.
9	Тема 9. Судова експертиза з охорони праці. Практична робота №3.	Охорона праці, безпека людини в умовах праці. Експертиза. Судова експертиза. Поняття, види. Історія розвитку судової експертизи. Права та обов'язки, відповідальність судового експерта. Фінансування судово-експертної діяльності. Атестація судового експерта. Організація проведення експертиз (досліджень) та оформлення результатів.	Індивідуальні та групові завдання, обговорення, доповіді, ситуаційні, проблемні завдання
10	Тема 10. Експертиза виробничих процесів та обладнання.	Завдання та порядок експертизи виробничих процесів та обладнання. Положення про порядок проведення експертизи проектної документації на виготовлення засобів виробництва. Проведення систематичного експертного діагностування обладнання підвищеної небезпеки. Перелік робіт підвищеної небезпеки.	Обговорення, доповіді.
11	Тема 11. Порядок проведення експертизи виробничих процесів та обладнання	Методики проведення державної експертизи (перевірки) проектної документації на будівництво	Обговорення, доповіді.

		(реконструкцію, технічне переоснащення) виробничих об'єктів і виготовлення засобів виробництва на відповідність їх нормативним актам про охорону праці.	
12	Тема 12. Технічне обстеження імпортного обладнання підвищеної небезпеки	Підстава для проведення експертизи. Мета експертизи. Характеристика об'єкту експертизи. Оцінка документації об'єкту відповідно вимогам законодавства з питань охорони праці та промислової безпеки.	Обговорення, доповіді.
13	Тема 13. Порядок отримання дозволів на експлуатацію обладнання підвищеної небезпеки.	Порядок отримання дозволів на експлуатацію обладнання підвищеної небезпеки та розробки декларацій з урахуванням вимог Постанови Кабміну України № 1107 від 26.10.2011р. Технічне обстеження імпортного обладнання підвищеної небезпеки. Вимоги до переліку та змісту документації, що надається в експертні організації. Оформлення експертних висновків на відповідність об'єкту дослідження вимогам охорони праці.	Обговорення, доповіді.
14	Тема 14. Порядок розробки проектної документації на будівництво згідно вимог охорони праці.	Складові проектної документації для будівництва об'єктів. Нормативно-правові акти з питань експертизи проектів. Попередня експертиза (перевірка) проектної документації. Узгодження, експертиза та затвердження проектної документації на будівництво. Авторський нагляд за дотриманням проектних рішень з боку проектних організацій.	Обговорення, доповіді.
15	Тема 15. Авторський нагляд за дотриманням проектних рішень з боку проектних організацій	Основні поняття. Законодавство України про авторський нагляд за дотриманням проектних рішень з боку проектних організацій. Права і обов'язки	Обговорення, доповіді.

		спеціалістів, які здійснюють авторський нагляд. Основні поняття. Законодавство України про авторський нагляд за дотриманням проектних рішень з боку проектних організацій.	
16	Тема 16. Правила охорони праці при проектуванні, реконструкції виробничих об'єктів, розробці технологічних процесів та устаткування.	Вимоги до проектування, будови, виготовлення, реконструкції, монтажу, ремонту, експлуатації посуден, цистерн, бочок, балонів, що працюють під тиском. Організація роботи технічного експерта Держпраці з питань оцінки безпеки технічних засобів виробництва і технологічних процесів та при випробуванні (перевірці) техніки і технології.	Обговорення, доповіді.
17	Тема 17. Атестація робочого міста. Практична робота № 4.	Мета проведення атестації. Порядок проведення атестації. Склад комісії. Обов'язкова переатестація робочих місць. Оцінка технологічного та організаційного рівня робочих місць по чиннику травмобезпеки. Оцінка технічного рівня робочого місця та чинника травмобезпеки технічної документації. Оцінка чинника травмобезпеки устаткування. Оцінка засобів навчання і інструктажу. Оцінка виконання вимог до конструкції устаткування. Оцінка виконання вимог до органів управління виробничим устаткуванням. Оцінка виконання вимог до засобів захисту. Оформлення результатів атестації робочих місць за умовами праці.	Індивідуальні та групові завдання, обговорення, доповіді, ситуаційні, проблемні завдання

18	Тема 18. Гігієнічна оцінка умов праці. Практична робота № 5..	Наказ МОЗ України Про затвердження Гігієнічної класифікації праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу № 528 від 27.12.2001, Сфера застосування та загальні положення. Терміни та визначення, що застосовуються в Гігієнічній класифікації.	Індивідуальні та групові завдання, обговорення, презентації, доповіді, ситуаційні, проблемні завдання
19	Тема 19. Гігієнічні критерії та класифікація умов праці. Принципи класифікації умов праці.	Гігієнічні критерії та класифікація умов праці. Принципи класифікації умов праці. Гігієнічні критерії оцінки умов праці при дії хімічного фактору, факторів біологічного походження, віброакустичних факторів дії виробничого шуму, за показниками мікроклімату, електромагнітних полів та випромінювань, за показниками світлового середовища від важкості та напруженості трудового процесу, при аероіонізації.	Обговорення, презентації, доповіді.
20	Тема 20. Заходи забезпечення належного технічного стану і безпечної експлуатації машин і механізмів.	Захист від теплового випромінювання. Захист від шуму і вібрацій. Захист від електромагнітних полів та іонізуючих випромінювань. Захист від електричного струму. Захист від механічного травмування. Безпека систем, що знаходяться під тиском.	Обговорення, доповіді.
21	Тема 21. Сертифікація в системі охорони праці. Практична робота № 6.	Значення сертифікації для забезпечення безпеки праці. Порядок розробки нормативно-технічної документації з охорони праці. Система стандартів з безпеки праці (ССБП) та її значення. Особливості сертифікації персоналу з безпеки праці в Україні. Моделі оцінки кваліфікації персоналу.	Індивідуальні та групові завдання, обговорення, доповіді, ситуаційні, проблемні завдання

22	Тема 22. Порядок розробки нормативно-технічної документації з охорони праці.	Порядок опрацювання і затвердження роботодавцем нормативних актів з охорони праці, що діють на підприємстві Наказ Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 21.12.1993 р. № 132. Положення про розробку інструкцій з охорони праці (НПАОП 0.00-4.15-98).	Обговорення, доповіді.
23	Тема 23. Проведення правової експертизи проектів нормативно-правових актів	Види правової експертизи. Підстави для проведення правової експертизи. Порядок проведення правової експертизи та її предмет	Обговорення, доповіді.
			Екзамен

Тематика індивідуальних завдань (курсіві проекти (роботи))

Курсова робота «Експертиза та сертифікація умов з охорони праці»:

Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Експертиза та сертифікація умов з охорони праці» для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності 015.15 «Професійна освіта. Охорона праці» / В.Д. Вернигора; ДФКІП ДВНЗ УДХТУ. Кам'янське, 2021. 45 с.

Рекомендовані джерела інформації

Базова

1. Конституція України. Київ: 1996. 108 с.
2. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища». Київ: 1991. 59 с.
3. Закон України «Про охорону праці» Київ: 1992. 129 с.
4. Основи охорони праці: навч. альний посібник / За ред. проф. В. В. Березуцького. Харків: Факт, 2007. 480 с.
5. Іванов В.М. Технічне діагностування підйимально-транспортних машин: навч. посіб. Харків: Форт, 2010. 248с. ЗМ 1.2, т.8-11.
6. Положення про порядок накладання штрафів на підприємства, установи і організації за порушення нормативних актів про охорону праці// законодавство України про охорону праці. Т.1. Київ: 1995. С. 492-496.
7. ДНАОП 0.00-6.03-94 Методика проведення державної експертизи (перевірки) проектної документації на будівництво (реконструкцію, технічне проектування) виробничих об'єктів, виготовлення засобів виробництва на відповідність їх нормативним актам по охорону праці.
8. НПАОП 0.00-1.08-94 Правила будови і безпечної експлуатації парових та водогрійних котлів. Київ: 1998. 592 С.

9. Про затвердження Порядку видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки. Із змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 10.10.2012 № 927 (927-2012-п) . Постанова від 26 жовтня 2011 р., № 1107. Київ.
10. Про порядок проведення державної експертизи (перевірки) технологічної, конструкторської, технічної документації на виготовлення засобів виробництва на відповідність їх нормативним актам про охорону праці: Постанова КМУ від 23.06.1994 р. № 431.
11. Про затвердження Порядку проведення огляду, випробування та експертного обстеження (технічного діагностування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки: Постанова КМУ від 26.05.2004 р. № 687.
12. Про затвердження Порядку видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки: Постанова КМУ від 26.10.2011 р. № 1107.
13. НПАОП 0.00-6.01-10 Порядок проведення державного технічного огляду великотоннажних та інших технологічних транспортних засобів: наказ Держгірпромнагляд від 27.01.2010 р. № 9.
14. НПАОП 0.00-6.09-07 Порядкокatestації фахівців, які мають право проводити технічний огляд та/або експертне обстеження устаткування підвищеної небезпеки: наказ Держгірпромнагляд від 10.12.2006 р. № 16.
15. НПАОП 0.00-6.11-97 Порядок проведення та оформлення результатів нагляду (інспекційного контролю) за діяльністю сертифікованого персоналу: наказ Держнагляддохоронпраці від 15.08.1997 р. № 227.
16. ДБН А.2.2–3-2004. Состав, порядок оформления, согласования и утверждения проектной документации для строительства.
17. НПАОП 0.00-7.03-94 Методика проведення Державної експертизи (перевірки) проектної документації на будівництво (реконструкцію, технічне переоснащення) виробничих об'єктів і виготовлення засобів виробництва на відповідність їх нормативним актам про охорону праці (затверджено наказом Держнагляддохоронпраці № 95 від 30.09.1994).
18. НПАОП 0.00-7.04-94 Методичні вказівки про організацію роботи технічного експерта Держохоронпраці з питань оцінки безпеки технічних засобів виробництва і технологічних процесів в агропромисловому комплексі та при випробуванні (перевірці) техніки і технологій: наказ Держгірпромнагляд від 13.08.1996 р. № 133.
19. НПАОП 0.00-7.10-07 Вимоги до спеціалізованих та експертних організацій, передбачених постановою КМУ від 26.05.2004 р. № 687: наказ Держгірпромнагляд від 03.09.2007 р. № 195.
20. НПАОП 0.00-7.16-18 Аимоги до експертних організацій, які мають намір виконувати експертизу стану охорони праці та безпеки промислового виробництва: наказ Мінсоцполітики від 12.04.2018 р. № 507.
21. Методичні рекомендації щодо розроблення та оформлення висновків експертизи для видачі дозволів Державним комітетом України з нагляду за

охороною праці та його територіальними управліннями (затверджено наказом Держнаглядохоронпраці від 14.04.2004р.).

22. Инженерно-техническая экспертиза по охране труда и безопасности жизнедеятельности: учебник /А.С. Беликов и др.; Днепропетровск.: Середняк Т.К., 2015. 438 с.

23. Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу. – Затверджено наказом МОЗ України 08.04.2014 № 248.

24. Про затвердження Порядку видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки. Із змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 10.10.2012 № 927 (927-2012-п) . Постанова від 26 жовтня 2011 р., № 1107.

Допоміжна

25. Список виробництв, цехів, професій і посад із шкідливими і важкими умовами праці, зайнятість працівників на роботах в яких дає право на щорічну додаткову відпустку, затверджений постановою КМУ від 17.11.97 р. № 1290.

26. Список виробництв, робіт, професій і посад працівників, робота яких пов'язана з підвищеним нервово-емоційним та інтелектуальним навантаженням або виконується в особливих природних географічних і геологічних умовах та умовах підвищеного ризику для здоров'я, що дає право на щорічну додаткову відпустку за особливий характер праці, затверджений постановою КМУ від 17.11.97 р. № 1290.

27. Постановление кабинета министров Украины «Об утверждении Перечня производств, цехов профессий и должностей с вредными условиями труда, работа в которых дает право на сокращенную продолжительность рабочей недели» от 21 февраля 2001 года № 163.

28. Список № 1 виробництв, робіт, професій, посад і показників на підземних роботах, на роботах з особливо шкідливими і особливо важкими умовами праці, зайнятість в яких повний робочий день дає право на пенсію за віком на пільгових умовах, затверджений постановою КМУ від 16.01.2003 р. № 36.

29. Список № 2 виробництв, робіт, професій, посад і показників на роботах із шкідливими і важкими умовами праці, зайнятість в яких повний робочий день дає право на пенсію за віком на пільгових умовах, затверджений постановою КМУ від 16.01.2003 р. № 36.

30. Перелік робіт з підвищеною небезпекою, затверджений наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 р. № 15.

31. Приказ министерства здравоохранения Украины «Об утверждении гигиенического норматива «Перечень веществ, продуктов, производственных процессов, бытовых и природных факторов, канцерогенных для человека» от 13 января 2006 года № 7

32. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз. Затверджена наказом Міністерства юстиції України № 53/5 від 08.10. 1998 (в редакції Наказу Міністерства юстиції України № 965/5 від 01.06.2009).
33. НПАОП 0.00-4.03-04 «Положення про Державний реєстр нормативно-правових актів з питань охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці України від 08.06.2004 р. № 151.
34. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Експертиза та сертифікація умов з охорони праці» для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності 015.15 «Професійна освіта. Охорона праці» / В.Д. Вернигора; ДФКІП ДВНЗ УДХТУ. Кам'янське, 2021. 45 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.president.gov.ua/>. - офіційне інтернет-представництво Президента України.
2. <http://www.rada.kiev.ua> - Верховна Рада України.
3. <http://www.kmu.gov.ua/> - Кабінет Міністрів України.
4. <http://www.nau.ua> – правова система «Нормативні акти України».

Політика дисципліни

1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Політика щодо академічної доброчесності регламентується Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу у Дніпровському фаховому коледжу інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Українського державного хіміко-технологічного університету» (<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>).

У разі порушення здобувачем освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

2. Політика щодо перескладання. Перескладання іспиту чи заліку відбувається із дозволу директора коледжу за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

3. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку. Порядок повторного проходження здобувачами освіти контрольних заходів урегульовані Положенням про організацію освітнього процесу (<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/polozhennya-20-pro-org.-osvit-pr.pdf>)

4. Відвідування занять. Для здобувачів освіти очної форми навчання відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба або академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Відсутність здобувача на заняттях передбачає самостійне

опрацювання матеріалу, та не звільняє здобувача від виконання завдання на самостійну підготовку або завдання поточного та підсумкового контролю. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням директора коледжу.

Шкала оцінювання:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала оцінювання: ЄКТС			Шкала оцінювання: національна
	Оцінка ЄКТС	Пояснення	для заліку	Оцінка за національною чотирибальною шкалою
90–100	A	ВІДМІННО – здобувач освіти володіє глибокими і дієвими знаннями навчального матеріалу, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; вільно володіє науковими термінами, уміє знаходити джерела інформації, аналізувати їх та застосовувати у практичній діяльності або у науково-дослідній роботі; здатний за допомогою викладача підготувати виступ для студентської наукової конференції, визначити програму своєї пізнавальної діяльності.	зараховано	відмінно
82-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – здобувач освіти володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних умовах, може робити аргументовані висновки, практично оцінювати окремі нові факти, явища, процеси. Вирішує творчі завдання, здатен сприймати іншу позицію, як альтернативу, знає суміжні дисципліни, в навчанні користується додатковими джерелами інформації. Відповідь його повна, логічна і обґрунтована.		добре
74-81	C	ДОБРЕ – здобувач освіти володіє достатньо повними знаннями, вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних умовах; розуміє основоположні теорії і факти, логічно висвітлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє аналізувати, робити висновки з технічних та економічних розрахунків, складати прості таблиці, схеми. Вміє працювати самостійно,		

		підготувати реферат і захищати його положення. Відповідь його повна, логічна, але з деякими неточностями.		
64-73	D	ЗАДОВІЛЬНО – здобувач освіти розуміє суть дисципліни, виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; може поверхово аналізувати події, ситуації, робити певні висновки, самостійно відтворити більшу частину матеріалу. Відповідь може бути правильна, але недостатньо осмислена.		задовільно
60-63	E	ЗАДОВІЛЬНО (ДОСТАТНЬО) – здобувач освіти має початковий рівень знань, володіє необхідними вміннями та навичками для вирішення стандартних завдань; виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; здатний з помилками дати визначення понять та категорій, що вивчаються; може самостійно оволодівати частиною навчального матеріалу, але висновки робить нелогічні, непослідовні.		
35-59	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – з можливістю складання іспиту: здобувач освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; слабо орієнтується в поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; робить спробу розповісти суть заданого, але відповідає лише за допомогою викладача на рівні "так" чи "ні"; однак може самостійно знайти в підручнику відповідь.	не зараховано з можливістю повторного складання	незадовільно
0-34	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – з обов'язковим повторним курсом: здобувач освіти не володіє необхідними знаннями, вміннями, навичками та науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури.	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Модуль 1 (Поточне тестування та самостійна робота) (100 балів)									Сума	Підсумковий тест (екзамен, залік)
Змістовий модуль 1									100	100
Лекційні заняття (теоретичний матеріал) (22 балів)										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
3	2	2	2	3	2	3	2	3		
Практичні заняття (15 балів)										
Пр1			Пр2			Пр3				
5			5			5				
Змістовий модуль 2										
Лекційні заняття (теоретичний матеріал) (18)										
T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16				
3	2	2	3	3	2	3				
Змістовий модуль 3										
Лекційні заняття (теоретичний матеріал) (18)										
T17	T18	T19	T20	T21	T22	T23				
3	3	2	2	3	3	2				
Практичні заняття (20 балів)										
Пр4		Пр5			Пр6		Пр7			
5		5			5		5			
ККР – (7 балів)										

Приклад для виконання курсового проекту (роботи)

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до _50_	до _10_	до _40_	100